

SLOVENSKI NAROD

Izhaja vsak dan popoldne, izvenredne nedelje in praznika. — Inzerati do 30 petik & Dln 2.—, do 100 vrst Dln 2.50, od 100 do 300 vrst & Dln 3.—, večji inzerati petik vrsta Dln 4.—. Popust po dogovoru, inzeratni davek posebej. — Slovenski Narod velja mesečno v Jugoslaviji Dln 12.—, za inozemstvo Dln 25.—, Rokopis se ne vrača.

UREDNIŠTVO IN UPRAVNIŠTVO
LJUBLJANA, Knafljeva ulica št. 5
Telefon št. 3122, 3123, 3124, 3125 in 3126

Podružnice: MARIBOR, Grajski trg št. 8 — NOVO MESTO, Ljubljanska cesta, telefon št. 26 — CELJE: celjsko uredništvo: Strossmayerjeva ulica 1, telefon št. 65, podružnica uprave: Kocenova ulica 2, telefon št. 190 — JESENICE, Ob kolodvoru 101. Račun pri poštnem čekovnem zavodu v Ljubljani št. 10.351

Tihotapstvo orožja na Madžarske Odgovornost avstrijske vlade za kršitev mirovne pogodbe — Avstrijski tisk zahteva popolno razčiščenje zadeve

Dunaj, 10. jan. Z odkritij »Arbeiter-Zeitung« o pošiljatih orožja iz Italije preko Avstrije na Madžarsko se bavi ves avstrijski tisk. Zadeva je zbudila v vsej javnosti mnogo pozornosti. V vladnih krogih trdijo še naprej, da gre zgolj za veliko italijansko naročilo popravila orožja v približni množini 37 vagonov. V Avstrijo so bile po vladnih trditvah poslano stare italijanske strojnice in puške, ki izvirajo še iz nekdanjih avstro-ogrskih zalog in ki naj bi se preuredile na nov kaliber. Pristojne oblasti, ki se jim merajo prilagajati taka naročila, torej predvsem vojni ministerstvo in carinski uradi, so bili obveščeni o naročilu ter so izdale dovoljenje za izvedbo tega dela, za katerega pride v poštev poleg tvornice v Hirtenbergu tudi tvornica v Steyr. Te oblasti so po vladnih trditvah zastopale stališče, da naročilo takih popravil ni v nasprotju z določbami mirovne pogodbe in da bi bilo v interesu preskrbe dela večjemu številu delavcev.

puške in strojnice, aš Italija, ki je naročila popravila, ali pa Madžarska. Vprašanje, kam bo odposlano orožje po popravilu v Hirtenbergu, tvori še prejel slej bisto vse zadeve. Domneva, da ima biti orožje transportirano v Madžarsko, po mnenju večine avstrijskih listov nikakor ni brez podlage, ker so znani dobri odnosi glavnega ravnatelja tvornice v Hirtenbergu dr. Fritza Mandla z merodajnimi krogi v Budimpešti, predvsem pa tudi to, da sta nedavno potovala Mandl in vodja »Heimwehra« knez Starhemberg v Budimpešto. Če se upošteva vse je postranske okoliščine, potem postaja slika italijanskega naročila za popravilo orožja povsem drugačna.

lieno orožje transportirati dalje na Madžarsko ali pa nazaj v Italijo, oziroma, v koliko je bilo že odposlano na Madžarsko. Zato bo naloga vlade, da prepreči v zadnjem trenutku morebitne transporte na Madžarsko, ki nikakor ne bi bili v skladu z dosedanjim avstrijsko notranjo politiko, ki stremi upravičeno po popolni nevtralnosti v vseh smereh. Kakor bi bilo važno, da bi se zaradi naraščajoče brezposebnosti bolje zaposlile posamezne industrije, prav tako bi bilo tudi nevarno, če bi se v takih važnih primerih zanemarjali interesi avstrijske zunanje politike.

Hitler popušča

Hitler bi bil pripravljen sodelovati v vladi pod pogoji, ki jih je svojčas označil Hindenburg

Berlin, 10. jan. Včeraj je došlo do napovedanega sestanka bivšega državnega kancelarja Papena s državnim kancelarjem Schleicherjem. Ob tej priložnosti je Pape poročal državnemu kancelarju Schleicherju o svojem razgovoru s Hitlerjem v Kölnu. O pomenu tega sestanka so v političnih krogih mnenja, da je hotel Hitler predvsem sondirati mnenje in v krogih rensko-westfalske težke industrije, ki simpatizirajo z narodnimi socialisti, ali bi se moglo za kulisami omajati razmerje sedanega državnega kancelarja s Hindenburgom. Pape po večeršnjem sestanku s Schleicherjem sprejel tudi od Hindenburga, ki ga bo prav tako obvestil o svojem razgovoru s Hitlerjem. Kljub temu nastopu Hitlerja proti Schleicherju noče sedanji državni kancelar ničesar opustiti, da bi ne dosegel toleriranja svoje vlade po narodnih socialistih. Že v teh dneh bodo njegovi pooblaščenec stopili v direktno stik z vodstvom narodne socialistične stranke, da bi omogočili sestanek Schleicherja

s Hitlerjem. Baje je Hitler vprašal prejšnjega državnega kancelarja Papena, če Hindenburg še vedno vztraja na svoji ponudbi narodnim socialistom, naj sodelujejo v vladi, pri čemer jim je ponujal mesto državnega podkancelarja, ki bi prevzel obremenitve prusko ministrsko predsedstvo, Schleicher računata sedaj, da bodo narodni socialisti reducirali svoje zahteve in hoče se pred sestankom državnega zbora razčistiti razmere.

Velika železniška nesreča v Rumuniji

V bližini Bukarešte sta trčila skupaj brzi in osebni vlak — Mnogo ljudi ubitih in ranjenih — Otežkočena reševalna dela

Bukarešta, 10. jan. Davi malo pred 8. se je pripetila v bližini Bukarešte huda železniška nesreča. Na progi Bukarešta-Krajova sta nedaleč od severnega kolodvorja trčila v največji brzini brzovlak, ki je odhajal iz Bukarešte, in osebni vlak, ki je vozil proti Bukarešti. Posledice so bile katastrofalne. Osebni vlak je skočil s tira in se je pet vagonov popolnoma razbilo. Vlak je bil nabito poln in je zaradi tega zahtevala nesreča mnogo človeških žrtev, katerih število pa za sedaj še ni znano. Iz Bukarešte je bil takoj odposlan pomožni vlak. Reševalna dela zelo ovira debel sneg, ki je zapadel zadnje

dni. Ker še neprestano gosti sneži, je razkopavanje razvalin razbitih vagonov zelo otežkočeno. Boje se, da bo mnogo ponesrečenecv pod razvalinami zmrznilo. Kakor mislijo, je prišlo do nesreče zaradi napačno postavljenih kretnic. Vest o katastrofalni nesreči se je bliskovito razširila v Bukarešto ter je izzvala veliko vznemirjenje. Mnogo ljudi, ki so pričakovali svojcev, se je z avtomobili in avtobusi odpejalo na kraj nesreče. Oblasti so morale izdati zelo stroge ukrepe, da preprečijo naval občinstva, ki ovira reševalna dela.

Komunistična vstaja v Španiji

Krvavi izgređi anarhističnih in komunističnih elementov se še vedno nadaljujejo — Ponovni spopadi med vladnimi četami in uporniki

Madrid, 10. jan. Kljub najstrožjim ukrepom vlade se nemiri po vsej Španiji nadaljujejo. Po uradni statistiki so zahtevali doslej tri krvavi izgređi 11 mrtvih in 22 hudo ranjenih. V Valenciji so bili pri nemirih ubiti trije policijski stražniki, ko so skušali vdreti v občinsko hišo, ki so jo zasedli uporniki. V Sevilli so uporniki v pretekli noči povzročili velike požare. Več velikih skladišč so požarili z bencinom ter jih zažgali. Vsi kolodvorji so najstrožje zastraženi. Po pomoči so v Sevilli proglasili stavko pekli, vendar pa so oblasti poskr-

bele, da bo na razpolago dovolj kruha. Za danes nameravajo proglasiti v Sevilli, Barceloni in drugod splošno stavko.

Voliina borba na Irskem

Dublin, 10. januarja. AA. Po ustavi morajo vsi kandidati za poslanske mandate obljubiti, da bodo v primeru izvolitve prisegli zvestobo kralju. Glede na to so sinfeinovi, skrivno krilo republikanske stranke, mnenja, da si vsak republikanec, ki prevzame tako obveznost, omadežuje svojo čast in so zato sklenili, da se 24. m. volitev ne udeležijo. Tako bo pri teh volitvah nastopilo skupno šest strank: Coseravova, Valerova, neodvisni, centrum, delavska stranka in stranka neodvisnih laboristov. Volilni boj bo najbrž zelo ogoren, včerajšnji nemiri v Dublinu so predvolilno vročico še povečali.

Bivši bojovníki za mir

Berlin, 10. jan. AA. 5. in 6. t. m. je bila v Berlinu skupna konferenca SIAMACA in FIDACA. Na tej konferenci so bili določeni delegati mednarodnega združenja bivših bojovníkov in bojnih žrtev in mednarodne zveze bivših bojovníkov, ki se bodo v kratkem sestali v Zenevi, da sodelujejo na manifestaciji bivših bojovníkov vsega sveta za mir. Na tej manifestaciji bodo dokazali predsedniku in članom mednarodne konference za razorožitev in zastopnikom držav, da je treba glede razorožitve nekaj storiti. Bivši bojovníki se smatrajo za naravne čuvarje mira in zato zahtevajo po pravici, da se v tem vprašanju čuje tudi njihov glas.

Hud potres v Grčiji

Beograd, 10. januarja. Iz Gjevgelije poročajo o močnem potresu, ki je povzročil znatno škodo. Kakor javljajo iz Aten, se je v bližini Voda pogreznil v morje cel otok.

Bivši bolgarski kralj v Rimu

Rim, 10. jan. Včeraj je prispel semkaj bivši bolgarski kralj Ferdinand.

Zmanjšanje uvozne carine na turistične propagandne spise

Beograd, 10. januarja. Ministrski svet je na podlagi čl. 15. zakona o splošni carinski tarifi sklenil, da se zmanjša uvozna carina za letake in brošure, ki se tičejo reklame za tujski promet, in sicer iz vseh onih držav, ki dovoljujejo Jugoslaviji enako ugodnost.

Iz gozdarske službe

Beograd, 10. januarja. Z odlokom ministra za šume in rudnike je bil promečen gozdar III. razr. v Boh. Bistrici Leopold Jelenič na lastno prošnjo v Kostanjevico.

Velik je želodec Ljubljane

Konzum moke je močno padel, konzum alkoholnih pijač pa narasel

Ljubljana, 10. januarja. Kakor prejšnja leta, je tudi letos mestni dohodarstveni urad, ki ima pod kontrolo uvoz živil v Ljubljano, sestavil točno statistiko, koliko je Ljubljana konzumirala jedi in pijač v minulem letu. Vedno uslužni vodja urada ravnatelj g. Zupan nam je tudi to pot rade volje dal na razpolago statistiko o lanskoletnem konzumu. Iz nje je razvidno, da konzum življenjskih potrebščin v Ljubljani kljub težkim časom stalno narašča, kar je končno sprico naraščanja prebivalstva tudi razumljivo. Zanimivo je, da je konzum ene najvažnejših življenjskih potrebščin, t. j. moke, zelo padel, nasprotno pa je narasel konzum alkoholnih pijač, zlasti vina, ki so ga popili Ljubljanci več kot lani, dočim je konzum piva padel, pojedli so pa Ljubljanci več mesa, kakor lani, kar re na račun pocentitve. Konzum sadja pa od leta do leta narašča, letos je bil naravnost rekord. To je v zvezi z izredno dobro letino sadja, ki je seveda vplivala na cene. Najvažnejša življenjska potrebščina je, kot rečeno, moka, ki so jo porabili Ljubljanci.

žganja vseh vrst. Konzum kisa je pa znašal 1.094.434 litrov in kisovne kisline 1302 litra.

SAJNE, MARCELADA, MED ITD.

V Ljubljano je bilo letos uvoženo 2 milijona 56.864 kg presnega domačega sadja in raznih vrst gozdnih sadežev ter gob. Poleg tega smo konzumirali 242.773 kg marmelad, kompotov vseh vrst, vložene zelenjave in povrtnine, uvoženih je pa bilo tudi 187.719 kg južnega sadja, pomaranč, gorčice itd. ter 99.845 kg južnega sadja, presnega in suhega itd. Medu smo porabili 41 tisoč 383 kg; tu pa ni všteta produkcija ljubljanskih pridelovalcev medu.

MESO IN MESNI IZDELKI

Uvoženih je bilo 6363 volov, nad 350 kg žive teže, 500 več kot lani, dalje 20.082 telet, poleg tega je bilo pa zaklanih 140 konj (lani 398). Konji Ljubljancem ne diše več, zlasti odkar se je pocenilo goveje meso. Poleg govedine je bilo zaklanih tudi 4061 ovnov, koz, kostrunov, jagnjet in kozličkov v teži nad 12 kg ter 4055 kozličkov in jagnjet pod 12 kg. Odojkov do 10 kg teže so Ljubljanci pojedli 651, mladih prašičev od 10 do 60 kg teže 5021, nad 60 kg teže pa 24.795.

PERUTNINA IN RIBE

Pocentitev mesa je pa tudi znatno vplivala na konzum perutnine, ki je padel za skoraj 15.000 komadov. Zaklanih je bilo 7448 puranov, gosi itd. (lani 10.579), pojedli so pa Ljubljanci tudi 76.110 kokoši in piščet. V zvezi s tem je treba omeniti tudi konzum jave, ki je zelo narasel in je znašal 6.243.848. Lani je bilo konzumiranih jedva okrog 4 milijone jave. Povprečno pride na osebo po 100 jajc na leto.

ALKOHOLNE PIJACE

O Ljubljancih pač ne moremo trditi, da so pristaši prohibicije. Nasprotno, prav hudi vinski bratci so. Čeprav so časi bolj resni, kakor kdaj, so Ljubljanci popili 3.509.897 litrov vina, nekoliko več, kakor lani. Poleg tega 3912 steklenice, 35.751 litrov sadnega mošta, 26.040 litrov vina iz jagod, malinovca in raznih drugih sadnih sokov, in 14.385 raznih esenc, limonove in mlečne kisline, sirupov brez alkohola, diamalta itd. Za šampanjec pa niso več tako navdušeni, odkar je trošarina na steklenico sekta zvišana na 20 Din. Penečih vin so popili samo 917 steklenic. Če računamo, da stane liter vina povprečno 10 Din, so Ljubljanci zapili letos okrog 35 milijonov Din samo na vino.

INOZEMSKA BORZE

Devize: Amsterdam 2314.29—2325.65, Berlin 1365.14—1375.94, Bruselj 797.18 do 801.12, Curih 1108.35—1113.85, London 192.53—194.13, Newyork ček 5734.64 do 5762.90, Pariz 224.68—225.80, Praga 170.45 do 171.31, Trst 294.35—296.75.

POLSKI PRIDELKI

V mesto je bilo uvoženo tudi 4.460.467 kg krompirja, zelja in repe ter 735.460 kg drugih poljskih pridelkov povrtnine, domače v presnem ali suhem stanju in cvetja v lončkih poleg 313.434 kg raznih inozemskih pridelkov.

Tečaj JZSS

Jugoslavenski zimskeportski savez priredil prve letošnje tečaje za tekovanje na daljavo, osobito za one, ki tekmujejo v vztrajnostnem tekovanju, in sicer od 15. t. m. do 22. t. m. v Bohinjski Bistrici. Tečaj vodi najboljši nemški smučar na 50 km Erich Marx, prvak Nemčije v letu 1931 in 1932. Udeležba je dovoljena vsem verificiranim tekovalcem JZSS, prijave je nesloviti na savez najkasneje do sobote, 14. t. m. V kolikor bi bile naknadne prijave mogoče, je treba vprašati pri Smučarskem klubu Bohinj od 15. t. m. dalje. Priporočamo vsem našim tekovalcem, da se poslužijo te redke prilike in udeležijo tečajev pod tako odličnim vodstvom.

Vremensko poročilo JZSS

Po stanju dne 10. t. m.
Rateče-Planica: —8, srež, 20 cm snega, smuka odlična, vreme jasno.
Kranjska gora: —5, jasno, 10 cm sreža, smuka prav dobra, barometer se dviga.
Bled: —3, jasno, 10 cm sreža, smuka dobra.
Bohinjska Bistrica: —6, jasno, na stari podlagi 10 cm prišča 10 cm, smuka sijajna, Zelenica: jasno, 5 cm snega, prišč, smuka prav dobra.
Kočevje: —2, jasno, 17 cm snega.
Rimski vrelci: —2, na stari podlagi 10 cm prišča, sneži, smuka prav dobra. — Dne 10. t. m. prične nov smučski tečaj za začetnike.
Senjorjev dom na Pohorju: —6, 25 cm snega na staro podlago, prišč, mede.

Borzna poročila.

LJUBLJANSKA BORZA
Devize: Amsterdam 2314.29—2325.65, Berlin 1365.14—1375.94, Bruselj 797.18 do 801.12, Curih 1108.35—1113.85, London 192.53—194.13, Newyork ček 5734.64 do 5762.90, Pariz 224.68—225.80, Praga 170.45 do 171.31, Trst 294.35—296.75.

Bilanca gospodarske krize

V luči statistike okrožnega urada za zavarovanje delavcev v Ljubljani

Ljubljana, 10. januarja. Pri OUZD v Ljubljani so zavarovani, kakor znano, načelno samo obrtni in industrijski delavci dravske banovine brez rudarjev (ki imajo Bratovske skladišnice), brez železničarjev (ki imajo Humanitarni fond), brez poljedelskih delavcev (ki v glavnem nimajo socialnega zavarovanja), brez privatnih uradnikov (ki imajo Trgovsko bolniško in podporno društvo) in končno brez državnih in javnih uradnikov (ki imajo lastne zavarovalne fondе). Statistika OUZD, ki jo v naslednjem navajamo, se nanaša torej samo na našo obrt in industrijo. Velikono gospodarske krize prikazuje ta tabela o številu zavarovancev, njihovih plašnih itd.

bolnikov	1.734	525	757
		Padec napram letu	
Povprečna letna članov	1932	1931	1930
	77.653	14.195	20.035

popovprečna dnevna zav. mezda Din	24.38	1.83	2.07
celokupna dnevna zav. mezda v tisočih Din	1.893	514	691
odstotek bolnikov	2.23%	0.23%	0.32%

Zmanjšanje števila zavarovanih delavcev za 20.035 odgovarja povečanju totalne brezposelnosti za več kot 20 odstotkov. Več kot peti delavec je torej totalno brezposeln. Kako velika je parcijalna brezposelnost (krajsanje delovnega časa, prisilno praznovanje itd.) iz statistike OUZD ni razvidno, vendar jo moramo ceniti približno tako visoko kot totalno, ako ne višjo.

Vesled totalne brezposelnosti smo izgubili v dveh letih gospodarske krize nad 12.000.000 delovnih dni ali 40.000 let po 300 delovnih dni. Število moških totalno brezposelnih (brez priložnega prisraka prebivalstva) znaša 16.543, ženskih pa samo 3.492. Na eno reducirano (totalno brezposelno) žensko odpade povprečno skoraj pet moških redukcij. Verjetno je cenejša delovna moč ženske, dasiravno moški, ki so pretežno družinski očetje, redukcijo težje obdijo.

Povprečna dnevna zavarovana mezda, katere odgovarja približno faktičnemu dnevnemu zaslužku povprečnega delavca, je padla v dveh letih gospodarske krize pri:

moških za Din 1.78 v odstotkih za 6.05%	ženskah za Din 1.60 v odstotkih za 7.86%
skupaj za Din 2.07 v odstotkih za 7.83%	

Faktičen padec povprečne delavskega zaslužka je v relativnem pogledu zaradi nepravilnega prijavljanja od nekaterih delodajalcev še nekoliko večji. Ceniti ga moramo najmanj za 10%.

Zanimiva je ugotovitev, da je relativni padec povprečno zavarovane mezde pri ženskih delavcih skoraj za eno tretjino večji nego pri moških. Značilno obtežuje gospodarske krize je torej dejstvo, da so podjetniki v prvi vrsti odpustali moške delavce in ženskih delavcem pa v prvi vrsti manjšali plače.

Celokupna dnevna zavarovana mezda, katere odgovarja približno faktičnemu eno-

dnevni zaslužku vseh delavcev, zavarovanih pri OUZD, je padla v dveh letih za okroglo Din 691.000. To pomeni, da je zavarovano delavstvo izgubilo v dveh letih gospodarske krize na zaslužku skoraj pol milijarde dinarjev.

Celokupna zavarovana mezda služi tudi kot osnova za odmero prispevkov socialnemu zavarovanju. Semu bolniški prispevki OUZD bi pri nespremenjenem tarifu 6 odstotkov padli tekom dveh let za ca Din 26.000.000. Zaradi povišanja prispevnega tarifa od 6 odstotkov na 6.5 odstotka s 1. decembrom 1931 znaša izguba na bolniških prispevkih OUZD okroglo

Din 23.000.000. Prispevki za nezgodno zavarovanje so padli v dveh letih gospodarske krize približno za Din 6.500.000.

Zaradi tako velikega zmanjšanja dohodkov je bilo naše socialno zavarovanje prisiljeno povrniti povišanja tarifov izvesti tudi skrajšanje bolne podporne dobe pri obolelih od 52 tednov na 26 tednov in pri porodniških slučajih pa od maksimalnih štirih mesecev na maksimalnih 12 tednov. Tako se je dnevni stavež oskrbovanih bolnikov OUZD zmanjšal za 757 oseb ali 30%, (20% pade na manjši stavež zavarovane in 10% pa na skrajšanje bolne podporne dobe in rigoroznejšo zdravniško službo). Padec odstotka bolnikov za 0.32% ne pomeni torej izboljšanja zdravstvenega stanja zavarovanih delavcev.

Vsi gornji podatki bazirajo na predpostavki, da je bilo leto 1930 v gospodarskem pogledu normalno. V resnici se je pa začela kriza že v sredini leta 1930, akoravno z relativno slabo vehemenco. Ako pa upoštevamo povrh te okolnosti še dejstvo, da bi v slučaju, če do krize ne bi prišlo, članstvo OUZD napredovalo za ca. 6000 delavcev, v dveh letih torej za 12.000 delavcev, potem moramo gornje številke še neprimerno povečati. Z naraščanjem števila zavarovancev je napredovala namreč tudi povprečna zavarovana mezda letno za ca. 5%.

Analogne podatke za SUZOR dobimo približno, če gornje številke pomnožimo s 7. Za vse ostale panoge našega gospodarstva pa moramo transformirati gornje številke z ozirom na število odgovarjajočega produktivnega delavstva.

Statistika OUZD v Ljubljani je torej brez dvoma najbolj objektivna in najbolj precizno ugotovila veličino gospodarske krize, saj se je tudi njena napoved glede 2.5 letnega trajanja krize v polni meri uresničila. Čutimo, da je že vsepovsod v našem gospodarskem življenju nastopila takozvana faza »zastojanja« namesto faze »progresivnega padanja«, katerega imenujemo v konjunktturnem valovanju gospodarstva »krizo«.

plemenitega češkega stekla, ki jo je darovala firma Agnola, je dobila gdč. Zita Kunc z 81 srčki, ga. Ana Levanič se je pa morala z 72 srčki zadovoljiti z blagom za brezplačno friziranje, dar ge. Gorazd Olge, ki je pa po naključju sama imela le malo manj srčkov, da bi bila skoraj dobila svoje lastno darilo.

Vseskozi dostojna zabava je jasno pokazala solidarnost Obrtniškega društva, zlasti pa ugled, ki ga obrtništvo uživa v vseh krogih prebivalstva, zato pridrilem lahko iskreno čestitam.

Elitni kino Matica
Telefon 2124   Telefon 2124

Samo še danes in jutri
se lahko imenitno zabavate in prisrčno nasmetete pri opereti **flirta**, ljubezni, lepih šlagerjev, veselih dovtipov in čarobnega petja

Žena in diplomat
MARTHA EGGERTH
MAKS HANSEN
LEO SLEZAK
PAUL MORGAN

Kot dopolnilo prekrasen film o letovanju naših kraljevičev na Jadranu
ter najnovejši Foxov zvočni film.
— Predstave ob 4., 8 in 11/2 zvečer.

Leopold Morela umrl

Metlika, 10. januarja. Izpod strmih kamniških planj je prišel pred 30 leti kot mlad učitelj. Vzljubil je našo Belo krajino in vzgajal v njej skozi dolga desetletja rod za rod. Ni pa omejl svojega dela le na šolstvo, nego je tudi sicer zelo živahno posegal v belokranjsko javno življenje.

Leopold Morela, rojen l. 1878. v Kamniku, je absolviral učiteljsko šolo l. 1899. potem je bil pa imenovan za učitelja v Črnomlju, kmalu nato pa v Metliki, kjer je ostal do svoje smrti. Zelo živahno se je pred 26 leti udeležoval pri ustanavljanju metliškega Sokola, pa je bil tudi njegov prvi tajnik in vedno marljiv sodelavec. Mnogo zaelusl si je pridobil tudi za ustanovitev in delovanje obrtne nadaljevalne šole, organiziranje gasilskega društva in prospeh Obrtniškega društva, ki mu je enako bil tajnik. V šoli vedno nadvse vesten in plemenit vzgojitelj, je tudi sicer v meščanskih in kmetijskih krogih užival velik ugled in sloves iskrenega, dobrosrčnega in kremenitega moža. Bil je zvest naprednjak in skozi dolga leta naročnik našega lista. Bodi mu lahka belokranjska zemlja, težko prizadetim svojemc pa naše iskreno sožalje!

Novo sokolsko društvo

Brezovica, 9. januarja. Na Treh kraljev dan je bil na Brezovici ustanovni občni zbor novega sokolskega društva, ki je prav lepo potekel. Starosta pripravljalega odbora br. Andrej Jevce je predvsem pozdravil župnega delegata br. Čotarja in sporočil, da je pristopilo k društvu 109 članov, 29 članic, 12 moškega narašča in 43 dece, iz poročila prosvetnega odseka je pa razvidno, da je odsek že ustanovil knjižnico ter vzpostavil z dobrim uspehom tudi nekaj dramatičnih del. Ob tej priliki prosil odsek brate in sestre, ki imajo primerne knjige, da jih podarijo društvu. Načelnik br. Furlan je podal obširno poročilo, da je vseh telovadcev nad 130 in mnoge pohvalil, ker hodijo kmetički fantje k telovadbi po cele tri četrt ure daleč in ne zamude niti ene telovadne ure. Ugodno je blaginjaško poročilo, a prav lepo tudi statističarjevo, končno so bili pa pri volitvah soglasno izvoljeni: v upravo društva: starosta Jevce Andrej, podstarosta Smole Alojzij, tajnik Furlan Ivan ml., predsednik prosvetnega odseka Mikuš Valentin, načelnik Furlan Mirko, podnačelnik Prebil Ivan ml., in Jakomin France, načelnica Gruden Mici, podnačelnica Samsa Malči, člani uprave: Novak Viktor, Trček Ivan, Pelan Josip, Lutman Evgen, Remškar Ivan, Trček Jakob, Remškar Janko, Belič Ivan, Remškar Anton; namestniki Volk Josip st., Jakomin Filip, Kavčnik Valentin, Trček Jože, Boklavšek Martin, Boklavšek Franc, revizorji Kolarič Rudolf, Martnek Ivan, Petrič Rudolf, njih namestniki pa Andrijašič Josip. Novak Ciril in Artač Jože.

Po volitvah je župni delegat br. Čotar z izpodbudnim govorom pohvalil dosedanje delo in poročal o pokrajinskem zletu, nato je pa br. starosta zaključil dobro uspeli občni zbor.

Zvočni kino IDEAL
Danes zadnjikrat II. del in konec vellefilma z Divjega zapada

Indijanci pridejo!
Tim Mc Coy
Predstave ob 4., 7. in 9. zvečer.

Narodne noše se zbirajo

Ljubljana, 10. januarja. Blizu smo že 14. januarju, ko priredi ljubljanska Jadranska Straža v vseh prostorih hotela Union svoj običajni večer z revijo narodnih noš. Po pripravah sodeč se nam obeta zopet prav zanimiv večer, kakor smo jih vajeni od Jadranske Straže že leta sem.

Pester program, ki se pričinja s slikovito revijo vsakovrstnih narodnih noš, bo obsegal plesne točke, ki jih izvajajo razne skupine narodnih noš. Čuli smo, da nastopi tu močna češka skupina s starimi narodnimi češkimi plesi, ki jih je aranžirala gospa konzulova Sevcikova; nadalje koroška skupina lepih žiljskih in rožanskih noš; primorska skupina pa pripravlja obiskovalcem presenečenje, kar pa še ne smemo izdati. Prijavljene so tudi belokranjske, dolenske in gorenjske skupine, katere vse bodo nudile marsikatero lepo sliko. Ne dvomimo, da bodo tudi hrvaške, srbske in črnogorske narodne noše častno zastopane.

Razen tega programa se bo nudilo obiskovalcem tega večera še mnogo zabave, smeha in presenečenj; Težko je sicer zvedeti točne podatke, a toliko že lahko vemo, da bo Jadranska Straža pri vsem tem varovala svoj dosedanj glas solidnosti in prisrčne domačnosti.

Medsebojne stike bo pospeševala šaljiva pošta, za prijeten spomin bo skrbel brzo-fotograf, ki bo za mal denar izdeloval najlepše slike; posebno izbirčnim pa bo nudil obilo užitka in zabave bar v beli dvorani, kjer so angažirani najboljši umetniki.

Da bo tudi ples živahen in prijeten, bosta skrbeli Jazz-godbi Sokola I in Sloge. Zunanjim posetnikom te naše resdomače zabave, pa je v zvezi z občnim zborom Jadranske Straže v Ljubljani, dovoljena polovična vožnja, tako, da velja za tujpot kupljena vozovnica, v zvezi s potrdilom odbora, tudi brezplačen povratek.

Iz mariborske ZKD

Občni zbor mariborske ZKD se bo vršil v nedeljo dne 26. marca ob 10. dopoldne v Mariboru. Društva bodo pravočasno dobila še posebna vabila, po možnosti bo vožnja polovična. Opozarjamo vsa v mariborski ZKD včlanjena društva že danes, da določijo svoje delegate za ta občni zbor.

Diletantsko-režijski tečaj priredi mariborska ZKD za člane odn. delegate v njej včlanjenih društev dne 25. in 26. marca. Društva naj najkasneje do 15. februarja t. l. prijavijo eno svoje člane, ki bi se tega tečaja udeležili. Opozarjamo na okrožnico ZKD, ki so jo dobila vsa včlanjena društva.

Il. lutkarski tečaj priredi mariborska ZKD skupno z mariborsko sokolsko župo za vsa svoja društva dne 11. in 12. februarja. Društva naj svoje člane, ki bi se tega tečaja udeležili, javijo Zvezi najkasneje do 20. januarja. Tudi glede tega tečaja opozarjamo na okrožnico, ki smo jo poslali vsem včlanjenim društvom.

Pisarna ZKD je sedaj redno odprta dnevno (izvzemši nedelje in praznike) od 9. do 12. ter od 15. do 18. Pisarna ima tudi telefon 26-68.

Redi 10%nega popusta pri taksi za vstopnice k prireditvam naših društev, ki so umeniškega značaja in brez plesa, (gledališke predstave, koncerti itd.) je potrebno, da društva nemudoma poravnajo svojo članarino pri Zvezi v letnem iznosu Din 20.—, da morejo takoj dobiti izkaznico, veljavno za l. 1933, ker brez te ne morejo dobiti popusta. Opozarjamo tudi glede tega na našo okrožnico.

Prijave Avtor-Centrali morajo društva izvršiti sama in sicer predhodno, ker nastajajo sicer nepotrebni dvojni stroški! Nove potujoče knjižnice bo ZKD tekom januarja ustanovila v 5 krajih svojega območja. Opozarjamo pa vse, ki so kako potujočo knjižnico od ZKD prevzeli v oskrbo, da so te knjižnice last ZKD in da vsakdo, kdor je knjižnico prevzel, Zvezi za njo jamči!

Predsedstvo ZKD v Mariboru, Cankarjeva ulica 1.

Narodno gledališče

DRAMA.
Začetek ob 20. uri zvečer
Torek, 10. januarja: Zaprt.
Sreda, 11. januarja: »Milijon težav«. Premijera. Red A.
Četrtek, 12. januarja: Zaprt.

Valentin Kataljev: »Milijon težav«, je naslov tredejanske veseligrce, ki jo uprizori prvič na slovenskem odru naša drama v sredo 11. t. m. Veseligrca nam drastično slika nesporazumjenje med staro in mlado generacijo v današnji Rusiji. Vse dejanje se izvrši v enem dnevu, in sicer prvo in drugo v sobi državnega Etkipaeva, tretje pa na stanovanju delavca Parasjuka. Režijo ima ge. Bratko Kreft. Predstava se vrši za red A.

OPERA.
Začetek ob 20. uri zvečer.
Torek, 10. januarja: »Nižava«. Red C.
Sreda, 11. januarja: »Madame Butterfly«. Red Sreda.
Četrtek, 12. januarja: Adel in Mara. Red B.
Petek, 13. januarja: Zaprt.

Drevi ob 20. uri se poje v operi D'Alberjeva opera »Nižava« za red C in ne, kakor je bilo pomotoma javljeno v jutranjih listih Madame Butterfly »Nižava« v režiji ge. Primožiča in pod taktirko kapelnika Neffata je izvrstna predstava Glavne vloge pojo gospe Thierryjeva. Ribičeva, Poličeva, Kogejeva in Golobova ter gg. Primožič, Marčec, Banovec, Zupan in Marjan Rus. Predstava se vrši za red C. Opozarjamo na ponovitve Hatzejeve melodijne opere Adel in Mara, ki bo v četrtek, dne 13. t. m. za red B.

»Madame Butterfly«, brez dvoma najbolj privlačna Puccinjeva opera, se poje v sredo, dne 12. t. m. za stalni abonma Sreda.

Belačnica
Koledar.
Danes: Torek, 10. januarja, katoličani: Pavel, Dobroslav, pravoslavni: 28. decembra. Današnje prireditve.
Kino Matica: Zena in diplomat.
Kino Ideal: Indijanci pridejo! II. del in konec.
Kino Dvor: Zenska brez strahu.
ZKD: Douaumont ob 14.15 in ob 18. v kinu Matici.
Kino Šiška: Kačmarek ob 20.
SPD: Predavanje prof. Janka Mlakarja ob 20 v Delavski zbornici.
Belokranjski večer narodnih pesmi in običajev ob 20 pri Slamiču.
Dežurne lekarne.
Danes: Dr. Piccoli, Tyrševa cesta 6; Bakarčič, Sv. Jakoba trg 9.

— »Franz Josefovac« grenčica odstranjuje tiščanje želodca, slab duh ust in bledoto obraza.

Izpod sita in rešeta

S Talijnim hramom nas vežejo naj-ožje vezi in gledališko umetnost podpiramo, kolikor se le da. To se vidi tudi na inkasu in pa na plačah, ki jih tako redno dobivajo igralci z osebjem vred. Ampak vse kaže, da bomo svoje srčne vezi v tem pogledu še bolj utrdili. Drevi pojdemo vsi korporativno v opero, kjer nam zapojejo pevci in pevke v desetih glavnih vlogah. Prečudna opera je »Nižava«, saj pojo v nji glavne vloge gospe Thierryjeva, Ribičeva, Poličeva, Kogejeva in Golobova ter gospodje Primožič, Marčec, Banovec, Zupan in Marjan Rus.

Toliko glavnih vlog menda nima nobena druga opera na svetu in bi gledališko upravo samo prosili, da nam pojasni, katera izmed teh vlog je poglavitna. Glavne so vse in se utegne zgoditi, da se bo čutila ta ali ona gospa zapostavljeno, ker poje vseh pet glavnih vlog, takisto pa tudi vseh pet gospodov. Prvenstvo mora biti povsod, da ni zamere.

Iz Celja

—c Sokolsko društvo v Celju bo imelo svoj redni letni občni zbor v sredo 11. t. m. ob 20. v mali dvorani v Narodnem domu. Udeležba je obvezna za vse članstvo.
—c Podružnica Sadjarškega in vrtnarskega društva v Celju bo imela v nedeljo 15. t. m. ob 9. dopoldne redni občni zbor v občinski posvetovalnici na Bregu. Na dnevnem redu je tudi strokovno predavanje g. Miloša Levstika iz Celja.
—c Dvoje članskih sestankov. V četrtek 12. t. m. ob 20. bo v spodnjih prostorih Narodnega doma članski sestanek celjske podružnice Društva jugosl. obrtnikov. Na dnevnem redu so davčno prijave in osnutek obrtniškega zavarovanja. V nedeljo 15. t. m. ob 9. dopoldne bo v hotelu »Evropski« članski sestanek Društva absolventov drž. trgovskih šol. Vabljeni so tudi absolventi nečlani. Sestanek bo združen s strokovnim predavanjem.
—c Občutna izguba. V nedeljo 8. t. m. okrog 16. je bila na poti od Kralja Petra ceste do Miklavževega hriba izgubljena približno 1500 Din vredna ovratna verižica iz korala.

—c Zimška sezona se nikakor noče pričeti. V ponedeljek je začelo zopet snežiti, a se sneg ni mogel ustaliti. Dočim so reveži zadovoljni z mizo milo, pa se smukarji in sankarji bridko pritožujejo, da jim bo pomanjkanje snega pokvarilo vse zimsko veselje. Drsalci so prišli na svoj račun. Drsalciše v mestnem parku je vsak dan dobro obiskano.

Iz Novega mesta

— Novo sejmišče bomo končno menda le dobili. Posebna komisija bo vodila pogajanja za odkup primernega zemljišča na Brudarjevih njivah pod Smoletovo hosto. V interesu posestnikov onih parcel bi bilo, da se primerno pogode, ker se bo občina morala v nasprotnem primeru poslužiti razlastitvene pravice. Premestitev sejmišča bo tudi v tujkopremetnem pogledu za Novo mesto velika pridobitev. Trasirana je tja tudi že nova cesta, Loka bo potem lahko služila le sportnim svrham ter se bo dala tudi temu primerno urediti.
— Perišče dobimo novo v doglednem času v spodnji Kandiji skoro nasproti sedanjemu, ki je na levem bregu Krke. Čim se uredi zadeva z lastnikom onega brega, se bo takoj začelo graditi.
— Trošarina na vino. Občinska trošarina na vino se bo odmerjala po resnični porabi ter bo v to svrhu uvedena posebna občinska kontrola.
— Božje drevce je med meščani kaj priljubljeno mizno lepoticje. Osobito za praznike so kmetje, Podgorci, kar tekmovali, kdo ga bo več znesel v mesto in bolje vnovčil. In vendar je to tudi v Gorjanjih že skoro iskano drevce, zato je pod zaščito. Sresko načelstvo zdaj ponovno opozarja vse, naj varujejo to naše svojevrstno drevce.

Razlika

Napoleon je rabil knjigo, ki je ležala na vrhnji polici tako, da je ni mogel doseči. Eden njegovih maršalov je videl, kako zaman izteguje roko, pa mu je hotel pomagati, rekoč:
— Dovolite, sire, jaz sem večji od vas...
— Reči hočete, da ste daljši od mene, — je zagodrnjal Napoleon.

Občni zbor podružnice NSZ v Trbovljah

Obupen položaj delavstva zahteva ustanovitev skupne delavske fronte

Trbovlje, 9. januarja. V nedeljo ob 9. se je vršil v prostorih Rudarskega doma občni zbor podružnice Narodne strokovne zveze, ki se ga je udeležilo mnogo članstva. Zborovalce je pozdravil predsednik podružnice g. Miha Koren. Uvodoma je povdarjal, da gospodarska kriza, ki tare ves svet, žal tudi Jugoslaviji ni prizanesla. Brezposelnost vedno bolj narašča, število delavnikov in zaslužek se krči. Zato so v teh težkih časih delavstvu strokovne organizacije najnuj potrebne. V nadaljnjem govoru je predsednik omenil, da je bil pokret nacionalnega delavstva pred poldrugim letom na višku in zdelo se je, da si bo nacionalno delavstvo osvojilo vse Trbovlje. Toda zaradi nezadostne podpore in brezbrčnosti s strani merodajnih činiteljev je začela krepko se razvijajoča organizacija hirati, malodušje članstva je naraščalo. Morla so bile temu krive osebe na vodstvu. Če je tako, jih je treba pač odstraniti. Zaključil je, da živi delavstvo v najtežjih časih, v katerih je močna borbena in solidna strokovna organizacija najnuj potrebna.

Zborovalce je pozdravil predsednik izvršnega odbora NSZ g. Rudolf Juvan iz Ljubljane. Povdaril je, kakor prejšnji govornik, da lahko delavca, ki danes ječi pod bremenom težke gospodarske in socialne krize, reši edino močna in borbena nacionalna strokovna organizacija, ki pa mora biti tako močna, da bodo čuli njen glas na vseh merodajnih mestih. Razpravljal je tudi o bratovskih skladiščih, ki so na robu propada. Edina socialna zaščita rudarskega delavstva so te skladišnice in če to zavarovanje propade, postane vsa žalostna dolina, dolina beračev. NSZ bo zastavila vse sile, da se čim prej izvede sanacija rudarskega zavarovanja.

Današnji položaj delavstva zahteva ustanovitev skupne delavske fronte vseh strokovnih organizacij, ki jo bo treba ustanoviti v bližnji bodočnosti. NSZ je pripravljena sodelovati tudi z drugimi iz nasprotnega tabora. Govornik se je tudi dotaknil raznih političnih problemov in povdarjal, da mora biti pri upravi države zastopano delavstvo in soditi oči v gospodarskih in socialnih vprašanjih. NSZ bo praznovala 14. in 15. maja 25 letnico svojega delovanja. Upa, da se bodo vabilu k proslavi v večjem številu odzvali tudi rudarji. To ne bo samo veličastna delavska, temveč tudi velika manifestacija slovske vzajemnosti, kajti jubileja se udeležijo tudi bratje Čehi, Poljaki in povabljeni so tudi Bolgari.

Po tajniškem poročilu je o stariju blažajne poročal g. Jože Šrinjar, nato je pa bil izvoljen novi odbor, in sicer za pred-

Obrtniški ples

Ljubljana, 10. januarja.

Kdor dela, ima tudi pravico do razvedrila in zabave, zato pa našim obrtnikom niko ne zamere, ker so v soboto v veliki kazinski dvorani priredili svoj tradicionalni ples, ki smo o njem kratko poročali že večeraj. Kakšne simpatije Obrtniško društvo uživa, je dokazala množica gostov, ki smo med njimi opazili podoba dr. Pirkmajerja za načelnikom dr. Marnom, župana dr. Danka Puca z mestnim fizikom dr. Rušom, obrtnim referentom dr. Rupnikom in inž. Soncem, senatorja dr. Rožiča, ki je s trgovcem Antonom Verbičem in Jankom Brilijem zastopal »Jadransko Stražo«, ministra n. r. Ivana Mohoriča, ki je z dr. Plešom zastopal ZTOI, narodna poslanca inž. Krejčija in Rasta Pustošlemška, predsednika Gremija trgovcev Gregorica, ravnatelja Prometne zveze Pintarja ter velik del občinskih svetnikov, ki so predvsem v odboru, a prišli so tudi drugi, kakor dr. Milan Šubič, Peter Sterk, Zajc itd.

Za ples je skrbel pridna godba Sokola I, gospe in gospodične so pa imele pripravljene ogromno lepih srčkov in domačih puščelcev iz nageljnov, rožmarina in roženkravta. Da so se za srčke gospodje kar topli, je skrbel predsednikova soproga g. Helena Rebekova z go. Slavico Bartetovo in gdč. Aido Igljičevco ter Milko Stresenovo, proti srčnim bolečinam sta pa lečila obiskovalce s čudodelnimi kapljicami dva imenitna kapucina. Bilo je seveda tudi vseh drugih dobrot dosti, ki so z njimi stregle in sicer pri pijači gospe in gospodične Hibser Franja, Marija Sifer, Pavla Mačkova, Uranič Pavla, z jedjo in delikatesami Pristou Fani, Krapež Vera, Avsec Poldi, v kavarni in pri slaščičah so pa stregle ga. Urbas Ana, Ida Igljičeva, gdč. Herta Rogljjeva, ga. Tončka Rebekova in gdč. Jožica Požar. Imenovane dame so preskrbele toliko dobrega, da so njih zaloge bile prav kmalu razprodane. Kakor rečeno, so pa posamezne lepoticke zbrale tudi ogromno srčkov in kmalu je s kratkim nagovorom lahko predsednik g. Josip Rebec razglasil, da je z največjim številom 102 srčkov izvoljena za »kraljico srčkov« gdč. Kelbel Boža ter ji izročil krasno vazo, ki jo je firma »Dekore« poklonila društvu, in veliko srce, dar tvrdke Leitgeb. Drugo nagrado, namreč vazo iz

GITTA ALPAR

PRIDE! * FILM, KI BO OČARAL VSO LJUBLJANO!

POJE ARJE IZ OPERE

»TRAVIATA«

IN ŠE MNOGO DRUGIH PREKRASNIH PESMI IN ŠLAGERJEV V NAJNOVEJŠI SVOJI OPERETI

KRALJICA SRCA

PRIDE! PETJE, KI BO NAVDUŠILO VSO LJUBLJANO!

Dnevne vesti

— Odlikovanje češkoslovaških državljani. Dodatno k naši včerajšnji vesti poročamo, da so bili odlikovani s častnim znakom Sv. Save IV. stopnje asistentki klinike dr. Olga Valentova in dr. Vlasta Rihova, asistentki klinike dr. Josef Ungar, dr. Karel Pernar, dr. Emil Petraček, dr. Ivan Ortyński in dr. Josef Hymle, asistentki poliklinike dr. Jiří Jirman, zdravnic dr. Manko Prochaskova-Pokorna in slika Eduard Petriček, z redom Sv. Save V. stopnje pa slikar Otto Sterc.

— Za sanacijo naših železnic. V resoluciji, ki jo je dne 10. januarja sprejel prometni ministar, je na prvem mestu obrazloženo stališče odbora glede nameravane reforme železniške tarife. V drugem delu izraža tarifni odbor mnenje da v sedanjih težkih gospodarskih razmerah ne smemo obremeniti narodnega gospodarstva z novim povišanjem tarif. V tretjem delu so konkretni predlogi odbora glede sanacije finančnega položaja državnih železnic. V ta namen bi bilo treba znati, odnosno ertati vse izdatke ki niso v neposredni zvezi z eksploatacijo železnic. Povišanje železniških tarif na pristojbin bi pa samo škodovalo finančnemu položaju naših železnic.

— Za razstavo jugoslovenske dečije in mladinske literature, ki jo pripravljajo ženske pokrete v Beogradu, potrebujemo naše slovenske dečije in mladinske liste. Onozarjamo vse izdatelje teh listov na razstavo in jih prosimo, da pošljo takoj po eno številko tekoba ali prošega letnika za naslov gospa Stebi-Pleško Aleksandrova 4. Znano je, da imamo Slovenci največ in najboljših urejenih mladinskih listov, zato ne sme manjkati niti eden na omenjeni razstavi jugoslovenske literature.

— Nazadovanje potniškega prometa v Zagrebu. Potniški promet v Zagrebu je nazadovoval lani v primeri s predlanskim letom za 51%. Z zagrebških kolodvorov je odpotovalo predlanskim 2.062.261 potnikov, leta 1930 pa 2.553.453. Potniški promet v Zagrebu torej stalno nazaduje.

— Oddaja zakupa restavracije na postaji Celje se bo vršila z licitacijo dne 14. februarja pri direkciji državnih železnic v Ljubljani. Oglas je na vpogled v pisarni Zbornice za TOI v Ljubljani, pogoji, načrti in proračun pa pri isti direkciji.

— Oddaja zgradbe skladišča in drugih objektov v Celju se bo vršila z ofertalno licitacijo dne 4. februarja pri inženjerskem oddelku komande dravske divizijske oblasti v Ljubljani. Oglas je na vpogled v pisarni Zbornice za TOI v Ljubljani, pogoji pa pri istem oddelku.

— Dobova, Kr. o. Rdečega križa v Dobovi ima v nedeljo, 29. t. m. ob 9. uri v prostori gostilne Kramer svojo redno letno skupščino, združeno s proslavo zimskega dne Rdečega križa v spomin na ustanovitev Srbskega Rdečega križa, sedaj Rdečega križa kraljevine Jugoslavije. Vljudo so vabljeni vsi redni in podporni člani, prijatelji društva, zastopniki občin in zastopniki in člani vseh tujakšnih društev. — **Odbor.**

— Stanje naše živinoreje. Ob koncu predlanskega leta je bilo v naši državi 1.168.767 konj, 3.871.556 glav govede živine, 8.425.634 ovac, 1.928.224 koz, 115.270 oslov (premao so jih nasteli), 16.350 megov in mul, 3.133.164 prašičev, 40.563 bi volov in 19.010.009 glav drobnice.

— Proizvodnja plina v naši državi. Predlanskim so producirale plinarne v naši državi 14.302.826 kubičnih metrov plina, leta 1930 pa 13.139.450. Na vsakega prebivalca Jugoslavije odpade 1.027 m³ plina, po mestih kjer so plinarne pa 20.79 kubičnih metrov.

— O prvem snegu poročajo iz Banjaluke in Zemuna v obeh krajih je v nedeljo v letošnji zimi prvič snežilo, a vendar bomo kmalu že sredi januarja.

— Hud mráz v Liki. V Liki je v nedeljo ponoči ponovno zapadel sneg in pritisnil hud mráz. Telefonske žice so na nekaterih krajih od mraza popokale in včeraj je bila telefonska zveza med Splitom in Zagrebom pretrgana.

— Dobave. Splošni oddelk direkcije državnih železnic v Ljubljani sprejema do 14. t. m. ponudbe glede dobave papirja. — **Gradbeni oddelk** direkcije državnih železnic v Ljubljani sprejema do 17. t. m. ponudbe glede dobave lesa. — **Pogoji** na vpogled pri omenjenih oddelkih.

— Vreme. Vremenska napoved pravi, da bo deloma oblačno in megleno. Včeraj je v Mariboru, Beogradu in Skoplju snežilo, drugod je bilo pa oblačno. Tudi pri nas je padlo zvečer nekaj snežink, da je zopet malo podražilo smučarje, davi smo ga imeli gosto meglo. Najvišja temperatura je znašala včeraj v Skoplju 8, v Splitu 7, v Mariboru 2.4, v Zagrebu 2 v Ljubljani 0.4, v Beogradu in Sarajevu 0. Davi je kazal barometer v Ljubljani 766.7, temperatura je znašala —1.8.

— V smrt zaradi nesrečne ljubezni. V Zagrebu s je končala včeraj zjutraj življenje 26-letna služkinja Marija Rajšel. Zastrupila se je s plinom v smrt jo je poglala nesrečna ljubezen. Zaljubljen je bila v nekega Nacka ki je pa ni maral. Sirota je bila nepismena.

— Iz tretjega nadstropja skočila. V Zagrebu je skočila včeraj dopoldne iz tretjega nadstropja 22-letna šivilja Ivka Bartolić. Bada jo je napotila, da si je hotela končati življenje. Pobilja se je tako, da bo najbrž umrla.

— Ker ni mogel popiti vsega vina. V vasi Samoš blizu Vei kega Beckereka se je hotel v nedeljo obesiti kmet Djura Verežan. Mož je ves dan pil v kleti, zvečer ga je pa našla žena obešenega. V zadnjem hipu je prerezala vrvi in poklicani zdravnik je pijanega moža rešil. Verežan se je hotel obesiti iz obupa, ker ni mogel popiti vsega vina. Prodati pa vina ni hotel, ker se mu zde cene prenizke. Pil je več dni zapored, toda vina ima več sodov in seveda ni mogel vsega popiti.

— Pri iskanju sledi na kozarec naravne »Franz Josefov« grenčice, popite zjutraj na tešče, brez muje izdatno izboljšanje črevesja, kar povzroči ugoden občutek olajšanja. Zdravniki strokovnjaki pripominjajo, da učinkuje »Franz Josefov« voda sigurno in uspešno tudi pri kongestivnih protijetrom in danki ter pri krčnih žilah, hemoroidih, obolenih prostatah in mehurjevemu katarju. »Franz Josefov« grenčica se dobi v vseh lekarnah, drogerijah in specerijskih trgovinah.

ZOBOZDRAVNIK

Iz Ljubljane

— Janko Jeglič umrl. Sročil je po večtedenski bolezni umrl znan ljubljanski človekoljub Janko Jeglič, upokojeni ravnatelj šole na Grabru Lanskem, ki je pokojni padel na ledu ter se tako udaril na jetra, da ni bil nikdar več zdrav in je na posledičah tega padca po brezuspešnem zdravljenju tudi umrl v 74 letu svojega plodnega življenja. Rojen je bil Janko Jeglič v Zgornjem Tunjihu odkoder je prišel v ljubljanske šole ter postal učitelj. Prva njegova služba je bila v Sv. Križu pri Litiji, kjer je mladi učitelj ustanovil eno naših najstarejših hranilnic. Prva vloge v novi hranilnici sta bila njegova 2 goldinarja! Malo je bilo tedaj učiteljev s hranilnimi knjižicami. Tudi na Raketu, kjer je pokojni učiteljeval mnogo let, imajo svojega dobro srčnega učiteja Jegliča še vedno v dobrem spominu, najbolj je pa znan v Ljubljani, kjer je bil ravnatelj šole na Zoisovi cesti in nad 20 let v občinskem svetu. Vse svoje moči je posvetil revežem in je bil do svoje smrti najskrbnejši ubožni oče za šentpetrsko okraj, kjer je bil tudi predsednik Vincencijeve konference, najbolj pri srcu so mu bili pa slepci in je bil vsa leta od ustanovitve tudi blagajnik društva »Dom slepih«. Pogreb zaslužnega človekoljuba bo v četrtek ob 15.30 izpred njegovega doma v Ilirski ulici 27 Dohotniku revežev časten spomin, njegovi družini pa iskreno sožalje!

— J Niso pozabili povsem na blatne ceste, kot so ljudje mislili. Včeraj so posuli Vošnjakovo in Dvořakovo ulico in postregel blato na nekaterih prometnejših ulicah. Če se bodo vsaj tako pobrigali še za druge neaklovane ulice, n. pr. za Vegovo, Napoleonov trg, Rimsko cesto, Čankarjevo, J. Brežje itd., bomo lahko vsi zadovoljni. Morda pa pridejo sčasoma na vrsto vse blatne ceste, če ne bo prej padel sneg.

— J. koncert koroških narodnih pesmi. P. n. občinstvo opozarjamo, da se bo vršil koncert koroških narodnih pesmi definitivno v ponedeljek dne 16. t. m. ob 20 uri zvečer v veliki dvorani hotela Union. Spored isti, kakor je bil določen a namenavani decembrski nastop. Nastopi napovedanih 5 moških zborov in še en koroški kvintet. Vstopnice, ki so bile kupljene za decembrski koncert ostanejo v veljavi za ponedeljek 16. t. m. Na razpolago je samo nekaj sedežev in pa še dovolj stojšč, ki so v predprodaji s program vred v Matični knjižarni na Križnem trgu.

— J. Jusa Kozaka večer v društvu »Krkac«. V petek 13. t. m. bo pri Matični v društvu »Krkac« literarni večer Jusa Kozaka. Jus Kozak je, kakor znano, eden naših najboljših in najplodovitejših pisateljev. Pravkar so izšli v založbi Tiskovne zadruge njegovi spomini iz predvojnih let pod naslovom »Celice«. Iz te »Celice« nam bo pisatelj bral več odlomkov in nam podal sliko takratnih dni. Ta večer, ki ga je »Krkac« naznanila v svoji članski knjižnici kot literarni večer proze spada med izredne prireditve. Za tem večerom se bo vršil prihodnji teden 20 t. m. zaključni večer iz cikla »Dolenjske« Govoril bo prof. dr. Anton Slodnjak o »Dolenjski v literaturi«. Še ta mesec se nato prično predavanja iz cikla »Zastopniki svetovne literature«. Kot prvo bo na vrsti predavanje o Litalpeju.

— J. Člane ljubljanskih zborov vabimo, da se udeležijo v sredo 11. t. m. ob 20 uri IV. glasbenega večera, posvečenega skladatelju Gerbiču v zeleni (levi) dvorani hotela »Union«. — Hubadova župa JPS.

— J. Vrsta fotografiskih predavanj v fotopredavalni drogeriji Gregorič, Ljubljana, Prešernova ulica št. 5/1 (vhod skozi vežo). Dne 12., 13. in 14. t. m. bo predaval g. Rogulja iz Zagreba; Ravnotežje v sliki s praktičnimi zgledi. Najnovejše metode v kopiranju in povečanju slik. — Dne 16. t. m. bo predaval g. profesor Noč: Tehnika snemanja v zraku z istočasnim predvajanjem svojega nadvse uspešnega 16 m/m filma »Ljubljana iz zračnih višav«. Dne 19. t. m. bo predaval g. profesor B. Jakac: Kinomanjanje z istočasnim predvajanjem svojega krasnega filma o izletu v »Dolno gradovo«. — Dne 24. t. m. bo predaval g. profesor Sič serijo diapozitivov in jim poda poučne komentarje. — Dne 25. t. m. ima g. profesor Ravnik večer projekcije diapozitivov. — Dne 26. t. m. bo predaval g. P. Gregorič o fotografiji pri umetni luči s praktičnimi poskusi. — Zacetek veselja ob 20.30. Brezplačne vstopnice v drogeriji Gregorič, Ljubljana, Prešernova 5.

— J. Pred novo premiero na Sentačobskem odru v Mestnem domu. Naši Sentačobčani se z vsvo vneto pripravljajo na veliko premiero Chlombergove komedije, ki bo v soboto, dne 14. t. m. ob 20.15 v Mestnem domu. Komedija je povsem svojevrstna, sodobna in za našo cenj. publiko nekaj novega, zato že danes opozarjamo na predprodajo vstopnic v Mestnem domu. Režijo vodi naš priznani Miran Petrovič, sodeluje pa celokupen ansambel Sentačobškega gledališča. Rezervirajte si vstopnice!

— Lep nacionalen film o letovanju naših kraljevičev na Jadranu. Elitni kino

DR. VL. DOLENC

Matica predvaja kot dopolnilo svojega sporeda ob filmski opereti »Zena in diplomat« krasen film domačega izvora, ki je sijajno uspel ter nam predčuje letovanje naših kraljevičev na Jadranu. Film si je nabavilo vodstvo kina ob priliki rojstnega dne kraljice. Občinstvo je z navdušenjem sprejelo lepo filmsko delo in z vžitim zanimanjem gleda življenje mladih kraljevičev na lepem našem morju.

— Danes zadnji predstavi velikega zvočnega filma »Douaumont«. Boj na zapadni fronti so bili predčeni v veličimnem »Douaumont« na tako silen in učinkovit način, da je občinstvo kar vrelo k predstavam tega izredno krasnega filma ZKD Kar pa mora ZKD film poslati nazaj v Beograd, se vršita danes v Elitnem kinu Maticje zadnji dve predstavi, in sicer prva ob 14.15, druga pa točno ob 18. uri.

— Predavanje dr. St. Bajčiča v ZKD. V sredo 11. t. m. nadaljuje ob 20. v prostorih ZKD, Kazino, 41. nad., g. sodnik dr. Stojan Bajčič svoje zanimivo predavanje o sodobni Nemčiji s posebnim ozrom na razvoj hitlerizma in njegovega voditelja. Predavanje bodo osvetljevale lepe skiptične slike. Vstopnina 2-4 Din.

— J. Predavanje SPD o visokih turah. Opozarjamo na predavanje prof. Janka Mlakarja, ki se vrši drevi ob 20. uri v dvorani Delavske zbornice. G. prof. Janko Mlakar je znan turist, pisatelj in predavatelj, zato nam njegovo vno jamo za prijeten in zanimiv večer. Predavanje bo posvajevalo nad 100 skiptičnih slik. Planinci pridite vsi! Vstopnice sedež po Din 6.— in stojšča po Din 3.— se dobe v predprodaji v pisarni SPD, Masarykova cesta 14-I. in drevi, od pol 20 ure dalje pri blagajni v Delavske zbornici.

F. P. 1...

— J. Samaritanke in samaritani višjega samaritanke tečaja krajevne odbora Rdečega križa v Ljubljani. Izpiti se vrše v torek 17. t. m. ob 19. uri v OUZD t. j. danes teden Diplome nižjega tečaja prinese seboj.

— J. Belokranjski večer narodnih pesmi in šeg se vrše danes ob 8 v salonu II nadstropja Šlamičeve restavracije. Vabljeni vsi. Vstopnina 3.—

— J. Času primerno. V sled pomenjkanja gotovine se je trvdka A. & E. Skaberne, Ljubljana, odločila sprejemati v plačilo tudi hranilne knjižice. Glej današnji oglas 14-n.

— J. Razprodaja damskih oblek, K. Soss. Mestni trg. 10-h

— J. S. K. Ilirija ima drevi ob 20.30 v kavarni Emoni redno plenarico sejo in prosi zaradi važnosti dnevnega reda za polnoštevilno udeležbo Načelnike sekcij pozivam, da predložijo na seji proračune za tekoče leto.

— J. Dobava bencina. Mestno načelstvo v Ljubljani bo oddalo na javni znanjševalni dražbi dobavo ca 24.000 kg bencina za potrebe mestnih uradov in podjetij. To zadevna dražba se bo vršila dne 18. januarja 1933 ob 10 uri dopoldne v prostorih mestnega gospodarskega urada. Mestni trg 27/1. Pr. dražbi je predložiti potrdilo o plačilih davkih. Natančni pogoji se dobiše v mestnem gospodarskem uradu proti povračilu stroškov.

— J. Novi zobozdravnik. V palači Dunav na Aleksandrovi cesti je otvoril zdravniško ordinacijo dr. Vladimir Dolenc. Specializiral se je na dunajski zobozdravniški kliniki g. prof. P. Ohlerja po najnovejših metodah Zobozdravnik je iz znane škofjeloške rodbine in enu želimo mnogo uspeha.

— J. Z zadnje občinske seje: Med predizidajni poročili je gospod župan dr. D. Puc predčital tudi nastopno izjavo bivšega občinskega svetnika Frana Oreška. — Izjavljam, da sem res dne 13. junija 1930 na

Priprave za velike smuške tekme v Mojstrani

Navočita za župne tekme gorenjih sokolskih smučarjev, ki bodo v soboto in nedeljo

Jesenice, 9. januarja.

Bliža se 14. in 15. januar, ko bodo gorenjski sokolski smučarji preizkušali na župni tekmi svoje moči in se borili za barve svojih matičnih sokolskih društev in medsebojni plemeniti bratski tekmi. Župni smuški odsek na Jesenicah ma polne roke dela s pripravami za to veliko sokolsko smuško revijo. Dan za dnem prihajajo prijave tekmovalcev za vse kategorije, iz katerih pa se vidi, da si nekatera društva še vedno niso na jasnem o n. p. p. tekem, čeprav so prešla okoliščine s točnimi navodili. Da ne bo neopozumljena naj upoštevajo tebe:

V soboto 14. t. m. popoldne se bo vršila tekma v smuku, in sicer za žlane na 3 km, za žlanice na 1.5 km. V nedeljo 15. t. m. zjutraj bo tekma članov v smuškem teku na 18 km član-c na 6 km. Ženskega naraščaja na 4 km. moškega naraščaja v trojčah 3 krat 6 je 18 km, člani sestavljena tekma. Člani in moški naraščaja tekma v smuških skokih Zrebanje člani ob 7 zjutraj v hotelu »Triglav« v Mojstrani, vsi ostali oddelki: pol ure pozneje istotam. Nastop žla-

PALAČA DUNAV ALEKSANDROVA C.

nov ob 8., vsi ostali oddelki ob 8.30. Začetek tekem v smuških skokih za moški naraščaj ob 14. za žlane po tekmi naraščaja. Prihod tekmovalcev in tekmovalk ki vstopijo na progri med Jesenami in Škotoj Loko v soboto zvečer z vlakom, ki prihaja na Dovje ob 10. zvečer. Tekmovalci iz Bohinjja, Kranjske gore, Jesenic in Javornika

Čakalnice Borze dela so premajhne

Na socialnih uradih se pozna, da je zavzela brezposelnost silen obseg

Ljubljana, 10. januarja.

Na Borzi dela je vedno naval. Seveda ni treba ponavljati nešteto krat premiete resnice, da je brezposelnost zavzela silen obseg in da je zaradi tega takšen naval na socialnih uradih in posredovalnicah za delo. Vse to je res in nihče si preveč ne beli glave, ali bo žlo ostalo večno. Baje mora tako biti, če pa mora biti tako, tedaj bo moralo tudi tako ostati.

Moralnih pridig pa res ni treba. Nad vsakdanjimi pojavi nihče ne modruje. Čakalnice Borze dela so pa premajhne. Toda nam ne sme biti več kamen spodtike, kajti delavski azil je že pod streho. Tam bo najbrž za dogledni čas dovolj prostora za čakalnice, v kakršnih se brezposelni tako radi gnetejo. Morda bo brezposelnost še nekoliko narasla in bodo tedaj tudi modernni uradni prostori v delavskem azilu pretesni. Kar se tiče brezposelnih se zdi, da so kar zadovoljni, ker smejo uživati to posebno pravico, gnesti se v tesnih čakalnicah. Toplo je v teh protorih, celo nekakšna domačnost vlada v njih. Srečen si lahko, če se stlačiš v čakalnico, še večja sreča pa je, če se ne zadušiš potem v dimu, ki je tako gost, da je v obeh čakalnicah kar mračno. Človek bi mislil, da brezposelnim vseeno ne prede še tako slaba, ker si lahko privoščijo v takšni meri tobak. In če opazuješ kaj kade, boš videl, da nekateri žulijo tudi najfinejše cigarete. Toda ti kadilci so samo verztram nabiralci »čikov«. Na svoj račun pa pridejo tudi tisti kadilci, ki si lahko privoščijo vdihavanje tobačnega dima. Toplota in tobačni dim sta torej dve neprecenljivi dobrini, katerih ne stradajo brezposelni v čakalnicah Borze dela.

To že dovolj odgovori na vprašanje, zakaj je takšna gneča na Borzi dela. Kdor pozna nekoliko razmere našega delovnega trga, bi se sicer čudil, zakaj je naval na Borzi dela, saj ni skoraj nobenega efekta posredovanja dela. Prihajajo samo delojemalci, velik dogodek pa je, če se zgasi na Borzi dela od časa do časa tudi delodajalec. Seveda pa ima uradništvo vredno mnogo dela z registriranjem brezposelnih, z reševanjem prošni brezposelnih za podpore, z izstavljanjem potrdil in podobno. Mnogi brezposelni čakajo po več dni, da pridejo na vrsto, kajti pri okencu je vedno toliko prošincev za podpore in vedno novih brezposelnih, ki žele da jih uradnik vpiše med »oficijelne« brezposelne, da morajo imeti poseben talent za po-

Ce vaši svetli lasje vedno bolj temnijo, potem jih umivajte redno z novim specialnim sredstvom »Crna glava«

»Shampoo« »extrablond« z dodatkom »Haargianze« in očala proti peni. »Crna glava« »extrablond« čisti lasje in jim sčasoma vrne naravno svetlo barvo. Izpiranje s sredstvom »Haargianze« pa skrbi za zdravje las in za zlatosrečni sijaj. Očala proti peni pa omogočijo umivanje glave z odprtimi očmi, kaj je gotovo velika udobnost. »Extra blond« dobiše povsod kjer je v zalogi »Crna glava« (svetla in temna). Pazite na zelenobeli omot!

javnj seji ljubljanske občinske uprave izrekel sledeče besede, ki se nanašajo na takratnega bana dravske banovine gospoda inž. Serneca Dušana: »Ce stoji človek na visokem mestu, ne sme izkoriščati svojega položaja in izvajati pritiska. Ker sem se kotem proti meni naperjenega kazenskega postopanja Kzp VI-a 1442-30 prepričal da ta očitek ne odgovarja resnici, utega prekličem in obžalujem in da em s tem g. ministru Seiacu lojalno zadoščenje.

Priprave za velike smuške tekme v Mojstrani

Navočita za župne tekme gorenjih kih sokolskih smučarjev, ki bodo v soboto in nedeljo

pa s prvim jutranjim vlakom, ki prihaja na Dovje ob 6.45 zjutraj. Zdravniške pregledje je po možnosti izvršiti še doma. Tekmovalci naj prinese potrdila o zdravniškem pregledu seboj. Prijave za prenočitev in prehrano je poslali na sokolsko društvo v Mojstrani do 12. t. m., ne pozneje prijave se ne bo oziralo. Razglasitev tekmovalnih rezultatov bo po tekmah v hotelu »Triglav«, kjer se bo vršil družabni sestanek vseh sokolskih pripadnikov. Pritožbe in sprejemalje posebna komisija po tekmovalstvu.

Vožnja po železnici je v smislu pravilnika o voznih olatičah za vse sokolske članstvo polovična, sicer se v III. razredu vozi v eni skupini najmanj 10 oseb. Vsak član mora imeti sokolsko legitimacijo, razen tega pa mora pristojno sokolsko društvo izdati vodniku skupine posebno potrdilo v dveh izvodih, na katerih so napisana imena tekmovalcev in označena proga in svrha potovanja. Za taka skupinska potovanja je treba pri odhodni postaji kupiti cel vozni listek ki velja tudi za povratek. Ako bi ne bilo od enega društva 10 izletnikov temveč 8 ali 9, naj se kupi 10 vožnic. Ako bi se od posameznih društev udeležilo še manj izletnikov, naj se sestavijo skupine iz več društev, ki vstopajo na istih postajah.

Pri lanskih tekmah na Bledu je tekmovalo 224 tekmovalcev in tekmovalk, letos pa, če bodo snežne razmere ugodne, jih bo morda tekmovalo še precej več. Da pa se zamore tako število tekmovalcev lepo razporediti, je treba popolne discipline in točnosti pri vseh, ki tekmujejo, o ki pri tekmah sodelujejo. Tekmovalci, pazite na red in srage in ne kalite nočnega miru in skupnih prenočišč. Bodite vedno in povsod Sokolski in nosite v dokaz tega vedno svoj sokolski znak!

Čakalnice Borze dela so premajhne

Na socialnih uradih se pozna, da je zavzela brezposelnost silen obseg

trpljenje, če hočeš priti na vrsto. S potrpljenjem pa mora biti seveda dobro založen tudi uradnik, sicer bi ne vzdržal. Včasih, kajpada, zarohni nekoliko, ko hoče ta ali oni brezposelni kar potegniti podporo iz njega, ali, ko zahteva delo.

— Saj nočem podpore, delo mi dajte! — pravi ta ali oni brezposelen in takšnem tonu kot da je uradnik Borze dela absoluten gospodar nad delovnimi prihodki.

Novinci, zlasti brezposelni sezonski delavci z dežele, imajo neomejeno zaupanje v Borzo dela. Mislijo, da je dovolj, če se vpišejo na Borzi dela, da so brezposelni, potem pa pridejo vprašati, če je že kakšno delo za nje. Sčasoma pa sprevidiho, da jim ne more nihče pomagati, tudi Borza dela ne. Vprašujejo in vprašujejo, če je že kaj dela, uradnik pa že skoraj mehanično odgovarja, da zdaj še ni nič. Potpitite! In tedaj postaja brezposelnim mčdalje bolj jasno, kako je hudo, če nimaš dela in ne upanja, da ga dobiš. Nekater izmed teh obupajočih začno beratiči, zopet drug: pa se povsem zanemarijo ter ne prihajajo več na Borzo dela tako skrbno pripravljeno. Postanejo poklični brezposelni. Mnogim izmed teh ne bo mogel več nihče pomagati.

No, zaradi tega pa ne bo postal nihče sentimental.

KINO LJUBLJANSKI DVOR
Telefon 2730

GRETA GARBO

v filmu ljubezni in razočaranja

Ženska brez sramu

Najnižje cene! Ob 4., pol 8. in 9. zvečer.

Iz Trebnjega

— V priznanje delu, ki ga vršita knjižni odsek sokolskega društva v Trebnjem in pa tehnični odsek, daruje ob jubilejnem letu sokolskega društva v Trebnjem nomenovani obema odsekom po 150 Din. Posnemajta!

— V proslavo rojstnega dne Nj. Vel. kraljice Marije se je vršila včeraj ob 8. zjutraj v farni cerkvi maša, katere so se udeležili predstavniki tukajšnjih uradov in šolska mladina obeh šol.

Maurice Bedel

Filipina

Roman

— V Tiberu! — je vzkliknila Filipina. — To je grozno! Takoj moram tja!

Na vso moč je hitela k avtotaksiju, kjer je prosila šoferja, naj jo odpelje po najkrajši poti k Tiberu in potem ob reki, toda počasi, zelo počasi, da bi lahko ustavil, čim bi zagledala kje na bregu gručo ljudi.

— Ah, — je vzdihovala, — vse kaže, da je fant res izgubil glavo.

Avto je vozil počasi po Lungotovere Marzio in po Lungotovere Tor di Nona, po bregu Tibere, toda skozi okno nagujena Filipina ni videla nikjer ljudi v gruči, če ne računamo apostolske skupine na Angelskem mostu, Zmage in Alegorije na mostu Viktorja Emanuela. Toda z obupom do ušes za ljubljene mladeniča niso imeli vsi ti koncilii nič skupnega.

Tu pa tam je velela Filipina ustaviti, izstopila je, stopila k ograji in se nagnila drhteč po vsem telesu nad počasni tok reke, ki je bila tako plitva, da bi skoraj lahko prišel z levega brega po suhem v Borgo. Tako pač ne more biti reka, ki vabi človeka v smrt.

— Morda je pa skočil pod vlak, — je pomislila Filipina, — ali se je pa pogнал z mostu v vodo. Kje se v Rimu umira? Tu ni podzemne železnice, ni Seine, ni Eiffelovega stolpa...

Vrnila se je k starki in zakotno ulico, ki pušča listek s svojim imenom in naslovom, in pripisala z drhtečo roko:

— Gospod, bila sem tu. Obvestite me, prosim, če ste si končali življenje ali če ste še živi.

Zivljenje, smrt... ni si bila na jasnem, kje se konča to in pričinja drugo.

Vrnila se je v hotel in se zatekla v svojo sobo. Nad toaletnimi potrebščinami in nad materino sliko v usnjem okviru se je pa razblinila v nič mračna ulica s starko in močvirnato Tiberu vred.

— Ker smo slučajno naučili nezna-no dekletu jesti špagete, — je mrmrala sama pri sebi, — s tem vendar še ni rečeno, da je treba umreti. Kaj takega še svoj živ dan nisem videla v filmu.

Iskala je po svojih kinematografskih spominih, kako sta umirala njena izvoljenca Navarro in John Gilbert. In glej: ta dva sploh nikoli nista umirala. Odprla je okno in pogledala na ulico. Rim se je prebujal v zahajajočem solncu iz dremote vročega popokneva. Iz mesta se je razlegalo živahno vrvenje, tisoči in tisoči tako razigranih, mehkih in letečih glasov, ko da poslušas harmonijo splošnega veselja.

— Nič ne de, pustolovščina je pa le, — je pomislila.

Ta čas, ko je tako razmišljala, je nastal v hotelu strahovit dirndaj, po hodnikih so se razlegali glasovi in ko-

raki mnogih ljudi in vrata Filipinine sobe so se naenkrat na stežaj odprla, ne da bi kdo potrkal. Sest neznanec je planilo v sobo in kopalnico, odpirali so predale in omare, brskali po postelji, dvigali pokrove in razbijali po kovčegih, dokler se niso odprli.

Na Filipinino vprašanje, kaj vse to pomeni, je eden teh nesramnežev odgovoril, da gre za policijski ukrep in da se ji ni treba ničesar bati.

— To je zelo zabavno, — je menila Filipina, — Menda se pravi temu fašizem, ka-li.

Tu pa tam jo je ta ali oni policaj ošinil z ledeno hladnim pogledom, ki se je pa takoj segrel.

— Kaj pa iščete prav za prav, gospod? — je vprašala tistega, ki je bil po vseh znakih sodeč poveljnik. — Zagotavljam vas, da nisem ničesar ukradla, niti nimam na vesti umora.

Policaj pa ni odgovoril. Morda se je bal, da bi ga Filipinina lepota, njen navadni pogled in dražestna prostodušnost ne odvrgnilo od izpolnjevanja uradnih dolžnosti. Zdelo se je, da mu gre samo za papirje, knjige in novine, ki so mu jih tovariši podajali.

Tlačil jih je v nekakšno vrečo, ki jo je držal pod pazduho, in v to usnjeno torbo so izginjali po vrsti Guide Bleu, list komaj nadiktiranega članka in več vozniških redov skupaj s Filipinino beležnico. Mnoge številke »Revije naše dobe«, ki jo je Grenadier tako rad razdajal po kavarnah, tramvajih, parkih in celo po najdiskretnejših kotičkih po hišah, kamor je zahajal, so napolnile potem velik koš.

Ko je bila hišna preiskava končana, je stopil poveljnik oboževane moči pred Filipino, ki je bila začela ta čas pospravljati razmetano perilo in zbirati svoje raztresene, zbegane misli; globoko se ji je poklonil in jo zelo prijazno pozdravil.

— Glej, glej, — je pomislila, — dan, kakršnega Hachette v svojem vodiču »Rim v osmih dneh« ne predvideva. Spomnila se je, da bo morala pisati materi, da ji opiše svoje prve vtise, italijansko uglajenost; prijeme navade v restavracijah in nenadne, nagle hišne preiskave; toda policija ji je bila odnesla tudi pisemski papir.

— Halo! — je zaklicala po telefonu, — prinesite mi papir in kuverte.

Nobenega odgovora. Odšla je po stopnicah v vežo. Komaj so jo sluge opazili, jih je obšla nekakšna panika in urno so se poskrili za stebre in za palme; knjigovodje so se zatopili v svoje knjige, vratar je skočil k dvigalu. Filipina je klicala za njim, pa je bilo ko da meče žogo, ki je nihče ne lovi.

— Hej, — je zaklicala, — dajte mi...

Sluga je izginil.

— Dobro... torej oni-le tam. Hej... dajte mi...

Pa tudi drugi sluga je takoj izginil.

To se ji je zdelo zelo zabavno. Smejala se je, skočila za njim, hotela ga ujeti za suknjič, ko da se gre slepe miši. Fantu pa ni bilo do smeha, iz-

muznil se ji je, se pripognil in zdrljal po stopnicah, da se je kar kadilo za njim.

— Kako veseli so ti Italijani, — je pomislila Filipina.

Ta vtis je raztegnila tudi na svojo pot po bregu Tibere in tolažila se je, da se njen neznanec iz restavracije Fedelinaro ne bo niti utopil, niti obešil, niti skočil skozi okno. Stopila je v salon za kadike, sedla za mizo in napisala materi: »Draga mama, nič ni na svetu zabavnejšega od življenja v Rimu. Tu so vsi ljudje malo prismuknjeni... Pisala je materi, da se potikajo po Rimu fantje, ki prisegajo, da umro zavoljo dekleta, ker nerodno je špagete, v hotelske sobe da nenadoma prihajajo tuji ljudje, ki vzamejo beležnico in pisemski papir ročeč gosta, da niso vlomilci. Pisala je, kako se igra hotelsko osebo z gosti slepe miši, da bi se ne dolgočasili.

Zamočala je v pismu samo svojo pot v zakotno ulico in svoj razgovor s staro gospodinjno. Zdelo se ji je, da tako reči za mamico niso prijete.

Komaj je bilo pismo napisano, se je vrnil naš dobri Grenadier. Bil je zelo razburjen. Ves zasopel in preplašen je hitel k Filipini.

— Hčerka, izdana sva. Revija je zaplenjena, tvoj oče osumljen kdove kakšnih tajnih zvez. Pojdi. Povem ti, kako daleč gre verolomnost mojih sovražnikov v Franciji in kako velikodušni so naši prijatelji tu v Italiji.

Ko sta pa hotela stopiti v dvigalo, ni bilo nikjer dečka, da bi jima odprl vrata.

Glad v krvi

Kri začenja igrati vlogo v lečenju bolezni. Mnogi učenjaki so mnenja, da so nekatere živčne in duševne bolezni posledica pomanjkanja ali preobilice gotovih snovi v krvi. In lečenje mora s tem računati, kakor računa tudi pri prirojeni ali po potresu možganov nastali slaboumnosti. Ruski učenjak Čukičev je pa nastopil s podobno trditvijo tudi o gladi. O tem zanimivem vprašanju razpravlja »Kosmos« v eni zadnjih števil.

Občutek gladi ne nastopi samo pri praznem želodcu, kakor smo vajeni misliti, temveč ga tvorijo tudi drugi pojavi. To je dalo omenjenemu ruske-mu učenjaku pobudo, da je jel delati zanimive poskuse. Sitemu psu je vzel nekaj kapljic krvi in jo vbrizgal lačne-mu. In izkazalo se je, da je bil lačni pes takoj nasičen, čeprav je imel želodec še vedno prazen. Pes, ki je bil pred injekcijo zelo lačen in je prosil jesti, je zadovoljno legel in se ni več zmenil za jed, kakor pes, ki se je bil pravkar do sita najedel. To priča, da krožijo po krvi lačne bitja gotove snovi, ki povzročajo, da se želodec skrči in potem šele sledi občutek gladi. Morda pridejo učenjaki v dohlednem času tako daleč, da bo zelo lahko nasititi rodbino. Oče se bo najedel, drugi člani rodbine pa dobe injekcijo njegove krvi, pa bodo vsi siti.

Božično strašilo v gradu

Kako je baronov kuhar strašil gospodo, ki se je po lovu gostila

Galerija gradov, palač in hiš, kjer straši, je dobila letos za božični prirastek. Na gradu barona Rieddinga blizu Draždan se je zbralo za božične praznike mnogo okoliških plemičev, veleposestnikov. Prirejen je bil velik lov, ki mu je sledila običajna gostija. Več dni zapored je hodila gospoda na lov, vsak večer se je pa za bogato obloženo mizo mastila. Nekega dne sredi gostije so pa naenkrat ugasnile žarnice in vrata v veliko jedilnico so se sama na stežaj odprla. Nekaj časa je bilo vse tiho, potem je pa vstopil nekdo težkih korakov. Prestrašeni gostje so zagledali v temi postavbo v belem oblaku. Nočni gost je zaklical z mogočnim glasom: »Poklekajte in poklonite se mi! Sem prednik gospodarja tega gradu, baron Riedding, ki je spremljal Karla Velikega na vseh njegovih pohodih.

Gostom je zastala sapa. Grobno tišino so pretregali šele histerični kriki žensk. Dve sta se takoi onesvestili. Glas je bil tako mogočen in strašilo tako grozno, da je večina gostov res pokleknila. »Zbogom,« je dejala prikazen, še se oglašim pri vas.« In že so se vrata zaprla za strahotnim nočnim gostom. Čez nekaj minut so električne žarnice zopet same od sebe začarele. Baronovi gostje so preživeli

tisto noč v nepopisnem strahu. Baron sam je z revolverjem v roki in v spremstvu slug preiskal ves grad, toda našel ni nikogar.

Naslednjega večera je že kazalo, da bo gostija minila brez presenečenja. Gostje so se že pripravljali k počitku, ko so naenkrat ugasnile po vsem gradu luči in strašilo se je zopet prikazalo. Nočna prikazen je začela loviti po hodniku mlade dame, ki so prestrašeno kričale in bežale pred njo. Najbolj je bil duh navdušen za neko mlado plemkinjo. Dotična dama je pa že omožena in v svojem možu je našla zaščitnika. Ljubosumnost je možu premagala pregnati strah in končno je začel nočno prikazen napadati po vseh pravih vojaške stroke. Udaril je prikazen po tilniku in jo zbil z nog. Čim so gostje videli, da leži duh na tleh, so planili k njemu in strgali z njega oblečilo.

Začudenje in ogorčenje je bilo upravičeno. Pred razjarjenimi gosti je klečal baronov kuhar. Z drhtečim glasom je pravil, da živi tako pusto življenje, da je slednjič sklenil privoščiti si razvedrilo in biti vsaj nekaj trenutkov gospodar položaja. Pomočnika je našel v osebni komornika, ki je ugašal električno luč, kadar je bilo treba. Grajščak je oba pretepel in zapodil.

Kraljeva ljubica berači

Kdor se spominja damske mode pred 25 ali 30 leti, se bo gotovo spomnil tudi frizure »a la Cleo de Merode«, las, počesanih po sredini tako, da so zakrivali ušesa, zadaj so bili pa povezani v kito na vratu. To frizuro je začela prva nositi znamenita, po svoji lepoti slavna plesalka Cleo de Merode, ki je bila ljubica belgijskega kralja Leopolda, kar je njen sloves še povzdignilo. Bila je ena najlepših žensk onih časov, slovela je po svojem krasnem obrazu, očarljivih očeh ter sloki postavi. Kralj Leopold, dostojanstvenik z dolgo brado, je bil strastno zaljubljen v njo in svoje ljubezni ni skrival. Za njeno srce se je pa potegoval tudi milijonar Jackques Lebaudy, ki je sklenil kupiti vso Sahara in si je tudi nadel ime »saharski cesar«.

Milijonar se je hotel z lepo plesalko oženiti, pa ga je zavrnila. Potem se je oženil z drugo slavno lepoticco iz pariškega gledališkega sveta, kar je pa bila njegova nesreča, kajti »saharska sarajeva« je leta 1905 blizu New Yorka svojega moža baje po nesrečnem naključju ustrelila. Tudi takratni perzijski šah je bil zaljubljen v lepo plesalko. Imela je mnogo denarja in krasen grad blizu Pariza. Ščasoma se je pa njeno bogastvo razlezlo in zdaj pariški

listi poročajo, da je tako obubožala, da mora po sejnih v Franciji beračiti.

Spretnost angleškega krvnika

Nedavni samomor angleškega krvnika je vzbudil zanimanje ne samo za njegovega naslednika, temveč tudi za krvniški posel, ki gotovo ni vreden zavidanja. Krvnik v Angliji mora biti temeljito podkovani v svoji stroki in pred vsako usmrtnitvijo mora napraviti še zelo skrbno preizkušnjo. Poznati mora točno obsojenčovo težo, da lahko izbere dovolj trdno vrvo. Po usmrtnitvi pošljejo vrvo naravnost angleškemu kralju. Tik pred obešanjem se mora še sam prepričati, ali je bila njegova izbira dobra.

V noči pred justifikacijo obesi na konec izbrane vrvi vrečo peska enake teže, kakor je obsojenec, in tako preizkusi vrvo, da bi ne doživel neprijetnega presenečenja, če bi se med obešanjem pretrgala. Od trenutka, ko stopi obsojenec na pručico pod vešali, pa do njegove smrti, ne sme miniti več kot 14 sekund. Krvnik mora torej opraviti svoj posel zelo hitro in spretno. In vendar so se potegovala za mesto angleškega krvnika tudi mnoge ženske.

Učiteljstvo osemrazredne narodne šole v Metliki javlja vsem tovarišem in znanec žalostno vest, da je danes popoldne nenadoma po kratko boleznih izdihnil svojo jugoslovensko narodno dušo gospod

Morela Leopold

upravitelj šole v Metliki

Pogreb dragega pokojnika bo v sredo ob 17. pri Sv. Roku v Metliki. Njegovim zaslugam za narod, napredek Metlike in ugled stanu: Slava!

Metlika, dne 9. januarja 1933.

UCITELJSTVO V METLIKI.

A. & E. SKABERNE LJUBLJANA

UVOZ IN PRODAJA ANGLEŠKEGA IN ČESKEGA SUKNA, VOLNENEGA BLAGA IN SVILE.

VAŽNO! V račun jemljemo (do preklica) tudi HRANILNE KNJIŽICE prvovrstnih ljubljanskih de-narnih zavodov!

A. & E. Skaberne, Ljubljana

Mali oglasi

vsaka beseda 50 par. Plača se lahko tudi v znakah. Za odgovor znakom! Na vprašanja brez znakov ne odgovorjamo. Najmanjši oglaš. Din 5.—

GLASBA
IZPOSODJAMO plošče, gramofone radio-aparate. »SLAGER«, Aleksandrova c. 4 (prehod »Viktoria« palače)

KUPIM
VLOŽNE KNJIZICE Ljudske, Kmetске posojilnice in Mestne hranilnice do zneska Din 120.000 se kupijo. — Naslov v upravi »Slovenskega Narodca«.

RAZNO
PEKARILJO dobro idoto, s stanovanjem, na Gornjemskem oddam za več let v najem. Pojasnila: Meterc, Zabreznica 6, p. žirovnica. 670

ČEVLJI NA OBROKE
»TEMPO«, Gledališka ulica 4 (nasproti opere). 125/T

KROMPIR ZA KRMO
droban, cca. 2 vagona, po 60 para kilogram proda graščina Pogank, pošta Litija. 671

TRAJEN IN DONOSEN ZASLUZEK!
»Limonina« limonin sok v prašku je neprecenljive vrednosti, ker nadomešča limono za vse potrebe in je še cenejši od limone. — Sprejemo se zastopniki za vsa mesta v državi. Potreben kapital Din 3000.— »LIMONINA«, Zagreb, Nodilova 1/I.

3. Vazduhoplovni Puk v Skoplju odda v zakup s 1. februarjem 1933 svojo
OFICIRSKO MENAŽO na aerodromu v Skoplju. Pogoji zakupa se dobijo od upravne-ga odbora oficirske menaže 3. Vazduhoplovnega Puka za cenno Din 30. 672

Pozor smučarji na Dolenjskem!

Staroznana čevljarska firma na Dolenjskem, trvdka

FRANCA TRAVNIK V TREBNJEM

je otvrla specialno delavnico smučarskih čevljev in gojzarjev. Prodajajo se in izdelujejo smučarski čevlji in gojzarji iz zajamčeno domačega blaga najboljšee kakovosti po najnižji cenl. Par od Din 180.— naprej. V isti delavnici se popravljajo tudi snežke in galoše po najnižji cenl. — Priporočam se odje-malcem širom Dolenjske.

Franc TRAVNIK, čevljarstvo, Trebnje

PLAKATE

TISKOVINE

TISKARNA IZVRŠUJE RAZLIČNE TISKOVINE, ČASOPISE, DIPLOME, REVIIJE, VREDNOSTNE PAPIRJE, KOLEDARJE, SREČKE, KNJIGE I. T. D. ENOBARVNI IN VEČBARVNI TISK, PISMA, RAZGLEDNICE, SLIKE, OSMRTNICE, OVITKE, JEDILNE LISTE, CENIKE, VIZITKE, RAČUNSKE ZAKLJUČKE, POROČNA NAZVANILA IN VABILA

PROSPEKTE

KATALOGE

NARODNA TISKARNA LJUBLJANA, KNAFLJEVA ULICA 5